

Sygnatura akt I Ca 129/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 maja 2020 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu - Wydział I Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Elżbieta Zalewska - Statuch

Sędziowie: Joanna Składowska

Barbara Bojakowska

po rozpoznaniu w dniu 4 maja 2020 roku w Sieradzu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa K. L.

przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w T.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Wieluniu VIII Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w P. z dnia 23 grudnia 2020 roku, sygn. akt VIII C 319/19

oddala apelację.

Sygn. akt I Ca 129/20

UZASADNIENIE

W pozwie skierowanym przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w T. powód K. L. wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci postanowienia z 22 maja 2012 r., wydanego przez Sąd Rejonowy w T. w sprawie I Ns 830/09, obejmującego nieuiszczone koszty sądowe, powołując się na przedawnienie roszczenia.

Pozwany nie zajął stanowiska w sprawie.

Zaskarżonym wyrokiem zaocznym z dnia 23 grudnia 2019 r. Sąd Rejonowy w Wieluniu VIII Zamiejskowy Wydział Cywilny z siedzibą w P. oddalił powództwo, nie obciążając powoda kosztami sądowymi.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski:

Postanowieniem z 22 maja 2012 r., wydanym przez Sąd Rejonowy w T. w sprawie I Ns 830/09 nakazano pobrać od uczestnika postępowania K. L. na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w T. 1 901,88 złotych z tytułu nieuiszczonych kosztów sądowych. Orzeczenie uprawomocniło się 22 czerwca 2012 r., a w dniu 20 grudnia 2013 r. nadano mu klauzulę wykonalności. Na podstawie wskazanego tytułu wykonawczego, na skutek wniosku wierzyciela z 2 stycznia 2014 r., Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wieluniu J. S. prowadził postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi K. L. pod sygn. Kms 1/14, zakończone wydaniem postanowienia z 30 czerwca 2016 r. o umorzeniu egzekucji na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. Ponowny wniosek egzekucyjny wierzyciel złożył 11 grudnia 2018 r. Egzekucję prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Wieluniu Ł. K. pod sygn. ŁK Kms 129/18.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, w przedstawionych okolicznościach, z uwagi na trzykrotne przerwanie terminu przedawniania na podstawie art. 123 § 1 k.c. (nadanie klauzuli wykonalności oraz dwukrotne wszczęcie egzekucji), nie doszło do upływu trzyletniego terminu przedawnienia roszczenia Skarbu Państwa z tytułu kosztów sądowych, o jakim mowa w art. 116 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Dlatego też powództwo podlegało oddaleniu.

Z orzeczeniem Sądu Rejonowego nie zgodził się powód, który zaskarżył przedmiotowe rozstrzygnięcie apelacją w części, tj. odnośnie pkt 1 wyroku.

Zdaniem powoda zaskarżony wyrok został wydany z naruszeniem art. 32 pkt 1 i art. 64 pkt 2 Konstytucji RP, w związku z czym skarżący wniósł o przestawienie Trybunałowi Konstytucyjnemu pytania prawnego co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją RP, a konkretnie art. 116 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 123 § 1 k.c. w zw. z art. 124 k.c. z art. 32 pkt 1 oraz art. 64 pkt 2 Konstytucji.

Apelujący argumentował, iż roszczenie Skarbu Państwa o uiszczenie kosztów sądowych może realnie nigdy się nie przedawnić z uwagi na treść art. 123 § 1 i 124 k.c., skoro po każdym przerwaniu termin przedawnienia biegnie na nowo. Ponadto, dochodzi do różnicowania sytuacji osób zobowiązanych do zapłaty należności na rzecz Skarbu Państwa w postępowaniu cywilnym i karnym, bowiem z uwagi na treść art. 641 k.p.k., w postępowaniu karnym brak jest realnej możliwości egzekucji kosztów sądowych po upływie trzech lat.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Przede wszystkim Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych, których skarżący nie kwestionował i które Sąd Okręgowy przyjmuje za własne.

Sąd w niniejszym składzie podziela pogląd, zgodnie z którym prawo Skarbu Państwa do żądania należności z tytułu kosztów sądowych uznaje się za roszczenie cywilnoprawne, do którego - jeżeli brak przepisów szczególnych - zastosowanie mają przepisy kodeksu cywilnego dotyczące przedawnienia. Nie można bowiem nie zauważyć, że roszczenie dotyczące kosztów sądowych, jakie przysługuje Skarbowi Państwa - konkretnemu sądowi, powstaje w istocie pomiędzy podmiotami postępowania cywilnego (sąd - strona lub strony) w związku z prowadzoną sprawą cywilną, co przesądza o cywilnoprawnym charakterze tego roszczenia (A. Zieliński: Koszty sądowe w sprawach cywilnych. Komentarz, Wyd. C.H.Beck, Warszawa 2006, s. 369).

Regulacja zawarta w art. 116 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych jest szczególna co do terminu przedawnienia tych roszczeń oraz ustalania początku jego biegu. Przepisy ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, czy też kodeksu postępowania cywilnego nie wskazują natomiast na okoliczności w jakich bieg przedawnienia nie rozpoczyna się czy też ulega zawieszaniu lub właśnie przerwaniu. Dlatego też, jak najbardziej uzasadnione jest sięganie w tym wypadku do przepisów kodeksu cywilnego.

W myśl art. 123 § 1 k.c., bieg przedawnienia przerywa się - między innymi - przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia z albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Zgodnie zaś z treścią art. 124 k.c., po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo (§ 1). W razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone (§ 2).

Sąd pierwszej instancji zastosował zatem właściwe przepisy prawa materialnego, a mianowicie art. 116 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 123 § 1 k.c. w zw. z art. 124 k.c. i zasadnie przyjął, iż w niniejszej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczenia Skarbu Państwa o uiszczenie kosztów sądowych w związku ze skutecznie dokonanymi przerwaniem biegu tego przedawnienia, a zatem powództwo przeciwegzekucyjne, oparte na art. 840 § 1 pkt 2 k.c., podlegało oddaleniu.

Odnosząc się do zarzutów i wniosków skarżącego stwierdzić należy, że nie ma konstytucyjnych przeszkód, aby ustawodawca wprowadzał możliwość wielokrotnego przerywania biegu przedawnienia, jeśli służy to należytemu wyegzekwowaniu świadczenia. Organy państwa, podobnie jak inni wierzyciele, muszą bowiem dysponować realną możliwością egzekwowania niezapłaconych należności

Podstawową funkcją przedawnienia jest stabilizacja porządku prawnego. Funkcja instytucji przedawnienia, przewidziana w kodeksie cywilnym, sprowadza się do usunięcia stanu niepewności prawnej w sytuacji, gdy uprawniony przez bardzo długi czas nie wykonuje swoich praw podmiotowych - nie podejmuje działań w celu uzyskania zaspokojenia przysługujących mu od dłużnika roszczeń. Ratio legis instytucji przedawnienia jest zatem zmobilizowanie wierzyciela do dochodzenia roszczeń od dłużnika.

Wybór okoliczności, które przerywają bieg terminu, daje się łatwo wyjaśnić. Wystąpienie którejś z nich wskazuje bowiem, że w konkretnym przypadku nie są aktualne argumenty zwykle powoływane dla uzasadnienia przedawnienia. Podejmowanie przez wierzyciela prób uzyskania należnego mu świadczenia dowodzi dbałości o własne interesy i przeczy tezie, jakoby nie zależało mu na świadczeniu; ustawodawca premiuje więc starania wierzyciela przerwaniem biegu terminu (por. B. Kordasiewicz (w:) System Prawa Prywatnego, t. 2, s. 598).

Z zasady równości, wyrażonej w art. 32 ust. 1 Konstytucji, wynika nakaz jednakowego traktowania podmiotów prawa w obrębie określonej klasy (kategorii). Wszystkie podmioty prawa, charakteryzujące się w równym stopniu daną cechą istotną (relewantną), powinny być traktowane równo, bez zróżnicowań, zarówno dyskryminujących, jak i faworyzujących. Podmioty różniące się mogą być natomiast traktowane odmiennie. Przepisy prawa cywilnego nie różnicują terminów i zasad biegu terminów przedawnienia roszczeń z tytułu należności sądowych orzeczonych na rzecz Skarbu Państwa w postępowaniu cywilnym w odniesieniu do różnych podmiotów, a więc zasada równości wobec prawa jest z całą pewnością realizowana.

Jest oczywiste również, że instytucja przerwaniu biegu terminów przedawnienia nie narusza zasady ochrony prawa własności i innych prawa majątkowych wyrażonej w art. 64 pkt 2 Konstytucji. Z punktu widzenia dłużnika, nie istnieją w tym kontekście jakiegokolwiek prawa majątkowe. O takich mówić możemy jedynie w przypadku wierzyciela.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy - na podstawie art. 385 § 1 k.p.c. - oddalił apelację jako bezzasadną.